

těchto ustanovení. Ba dokonce nic nevádí vynechání citace zákonů č. 92, 93, 94/1883 ř. z. v platném dávkovém řádě, a nemůže býti vůbec pochybností o tom, že dovolaným poplatkovým předpisem není § 8 zákona č. 74/1901 ř. z.

Při správném výkladu § 6 al. 2 a § 1 al. 6 pravidel totiž již tato ustanovení vylučují postižení práv smluv dílčích dávkou z přírůstku hodnoty a tudíž jen jiným logickým pochodem ustanovují totéž, co § 8 zákona č. 74/1901 ř. z. ustanovuje pro obor poplatku převodního. Nemělo by tedy smyslu, aby § 4 č. 5 oklikou přes § 8 zákona č. 74/1901 ř. z. osvobozoval od dávky dílčí smlouvy, jež podle § 6 al. 2 vůbec neobsahují převodu ve smyslu pravidel, a jež tedy dávce podrobeny nejsou!

III. Pravý smysl ustanovení § 4 č. 5 spočívá tudíž v tom, že toto ustanovení převzalo systém speciálních poplatkových osvobození zákonů č. 92, 93, 94/1883 ř. z. pro obor dávky z přírůstku hodnoty (agrární operace: Zusammenlegung landwirtschaftlicher Grundstücke — č. 92 ř. z., Bereinigung des Waldlandes von Enclaven, Arrondierung von Waldgrenzen — č. 93 ř. z., Teilung gemeinschaftlicher Grundstücke — č. 94/1883 ř. z.). Jelikož pak zákon č. 94/1883 ř. z. obsahuje poplatkové osvobození speciální co do obsahu však širší než § 8 zák. č. 74/1901

ř. z. pro obor poplatků a § 6 al. 2 pravidel pro obor dávky z přírůstku hodnoty, mohlo by se pak osvobození podle § 4 č. 5 uplatnit při dělení společných občin i u takových smluv dílčích, které převod ve smyslu pravidel obsahují a tudíž jinak by zásadně dávce z přírůstku podrobeny býti měly. Tedy smlouva dílčí o dělení společných zemědělských pozemků nebo lesa mezi usedlíky v obci bude prosta poplatků i dávky z přírůstku hodnoty, třeba i některý ze společníků neobdrží fyzický díl odpovídající hodnotou jeho podílu ideálnímu, nýbrž obdrží vyrovnání v penězích. Arg. § 13 zák. č. 94/1883 ř. z.: „Veškerá podání, . . . právní listiny . . . jsou prosty kolků a bezprostředních poplatků.“ — ve spojení s § 3 al. 2 l. c.: „ . . . vyrovnány býti mohou penězi jednotlivé nestejnosti mezi dílčími právy jednotlivých podílníků a náhradami, jež na ně připadají, jestliže napomůže se tím k uspokojivému rozdělení majetku společného.“

V tom spočívá skutečný materiální význam speciálního ustanovení § 4 č. 5 pravidel o dávce z přírůstku hodnoty pro obor smlouvy dílčí.²⁾

Tato úvaha, vížící se k tak často praxí nesprávně chápanému ustanovení § 4 č. 5 pravidel, myslím jen potvrzuje správnost výše podaného výkladu § 6 al. 2 pravidel o dávce z přírůstku hodnoty nemovitosti.

Dr. MOJMÍR MAZÁLEK, kand. notářství v Kroměříži:

Osvobození stvrzenek (kvitancí) o splnění knihovně nezajištěných závazků podle vl. nař. z 29. května 1941, č. 430/41 Sb., od poplatku podle II. stupnice.

I.

Sedes materiae:

I. Vládní nařízení z 29. května 1941, č. 430/41 Sb.:

§ 1.

Ustanovení saz. pol. 30/47, písm. a), saz. pol. 96/83, písm. B, č. 2, odst. 2 a saz. pol. 19/101 I, písm. A n) poplatkového zákona lze užití na stvrzenky jen tehdy, týkají-li se splnění závazků knihovně zajištěných.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr financí.

II. Příslušná ustanovení poplatkového zákona (zák. z 9. února 1850, č. 50 ř. z., změněný a doplněný zákonem z 13. prosince 1862, č. 89 ř. z.) ve znění zkráceném pro potřebu tohoto pojednání:

1. saz. pol. 47: Potvrzení příjmu (stvrzenky), poplatku povinné:

a) potvrzení vydaná osobami oprávněnými osobám povinným na důkaz splnění závazků, neb vůbec potvrzení o přijetí ocenitelné věci do vlastnictví příjemce nebo toho, jehož jménem se příjem stvrzuje, podle ceny převzatého předmětu stupnice II.

²⁾ Rozh. n. s. s. Boh. F 1319 (6785/1923) cit. Dr. Blahou se otázkou dávky z přírůstku hodnoty vůbec nezabývá a je tudíž pro ni irrelevantní.

Poznámka: Potvrzuje-li se příjem platby v listině o hlavním jednání, není toto potvrzení příjmu předmětem poplatku.

2. saz. pol. 83, písm. B, č. 2, odst. 2: Saldované účty, použije-li se jich u soudu nebo místo kvitance u veřejné pokladny, podléhají poplatku stanovenému v saz. pol. 47 a) pro stvrzenky.

3. saz. pol. 101: Listiny:

I. Právní listiny, jichž obsahem jest převod majetku, upevnění práva, zrušení práv a závazků, A. jsou-li ocenitelný plnění a protihodnota či jedno z nich, zrušené právo, zrušený závazek, a to:

a) Saldované účty, noty, výkazy obchodníků a živnostníků o předmětech jejich živnosti . . . ,

b) nákladní listy a jejich druhopisy, když mimo seznam zaslaných věcí a námezdní nebo nájemní ujednání s vozkou, povozníkem nebo lodníkem a pojištění (asekurace) neobsahují jiných ustanovení podléhajících stupnicovému poplatku . . . ,

c) přijímací listy povozníků o převzetí zboží k dopravě (nákladní listy), konosementy námořních lodníků, nákladní a vydací listy (skladní listy, varanty) . . . ,

dále přijímací listy železničních a paroplavebních podniků o přijetí osob k dopravě (osobní listky) . . . ,

d) poukázky kupců a na kupce a jejich zavazovací listy . . . ,

e) směnečné indosamenty (gira), indosamenty (gira) a postupy poukázek kupců a na kupce, zavazovacích listů kupců, konosementů námořních lodníků, nákladních listů povozníků, vydacích listů (skladních listů, varantů), zástavních lodních úpisů a námořních pojistek . . . ,

f) šeky . . . ,

g) směnky . . . ,

h) listiny o zálohách obdržených na státní a jiné cenné papíry a zboží od veřejných ústavů oprávněných podle stanov k poskytování záloh . . . ,

i) právní listiny, jimiž se úplatně převádí vlastnictví nemovité věci, z každého archu pevný popl. 5 K, mimo to poplatek z právního jednání . . . ,

k) právní listiny o darováních movitých a nemovitých věcí . . . ,

l) právní listiny o převodech majetku pro **pád smrti**, jako: poslední pořízení (závěti, dovětky), vzájemné závěti, dědické smlouvy, darování na případ smrti, ve smlouvách svatebních a jiných smlouvách mezi manželi obsažená ustanovení o právech příslušejících pro případ úmrtí jednoho z nich druhému . . . ,

m) právní listiny uvedené v následujících saz. pol.: smlouvy o službách, saz. pol. 40 a), b); kupní a směnné smlouvy, úplatné postupy a vzdání se, jichž předmětem jsou movité věci, pol. 65 Aa), 97 Aa); smlouvy odvázné, pol. 57 Ca) a Ga); smlouvy zá-půjčkové, pol. 36, 2 a); společenské smlouvy, pol. 55 B, 2 a) a b).

Smlouvy o dodávce, jeví-li se jako prodeje movitých věcí . . . ,

n) právní listiny o všech jiných právních jednáních (pokud nepodléhají podle zvláštních zákonů stupnici I. anebo nejsou od poplatku osvobozeny) . . . podle ceny stunice II.

Autentické znění cit. sazebních položek:

1. T. P. 47: Empfangsbestätigungen (Empfangsscheine), gebührenpflichtige:

a) Bestätigungen der Berechtigten an die Verpflichteten zum Beweise erfüllter Verbindlichkeiten, oder überhaupt über den Empfang einer in das Eigentum des Empfängers oder desjenigen, in dessen Namen der Empfang bestätigt wird, übergegangenem schätzbaren Sache, n. d. Werte des übernommenen Gegenstandes Skala II.

Anmerkung. Wird der Empfang der Zahlung in der Urkunde über das Hauptgeschäft bestätigt, so ist diese Empfangsbestätigung kein Gegenstand der Gebührentrichtung.

2. T. P. 83, Lit. B, Nr. 2, Abs. 2: Werden saldierte Konti zu einem gerichtlichen Gebrauche oder anstatt der Quittung bei einer öffentlichen Kasse beigebracht, so unterliegen sie der in der T. P. 47a) für Empfangsscheine festgesetzten Gebühr.

3. T. P. 101: Urkunden:

I. Rechtsurkunden, welche eine Vermögensübertragung, eine Rechtsbefestigung, die Aufhebung von Rechten und Verbindlichkeiten in sich schließen,

A. wenn die Leistung und Gegenleistung oder eine aus beiden, das aufgehobene Recht, die aufgehobene Verbindlichkeit eine schätzbare Sache ist, und zwar:

a) Konti, Noten, Ausweise, saldierte, der Handel- und Gewerbetreibenden über Gegenstände ihres Gewerbetriebes . . .

b) Frachtbriefe und die Duplikate derselben, wenn sie außer dem Verzeichnisse der versendeten Güter und dem mit dem Fuhrmanne, Frachtführer oder Schiffer geschlossenen Lohn- oder Mietvertrag und der Versicherung (Assekuranz) keine der skalamässigen Gebühr unterliegenden Bestimmungen enthalten . . . ,

c) Empfang- und Aufnahmscheine der Frächter über die Übernahme von Waren zum Transporte (Frachtkarten), Konnosamente der Seeschiffer, Lade- und Auslieferungsscheine (Lagerscheine, Warrants) . . . ,

Ferner Empfangs- und Aufnahmscheine der Eisenbahn- und Dampfschiffahrtsunternehmungen über die Übernahme von Personen zum Transport (Personenkarten) . . . ,

d) Anweisungen der Kaufleute und auf Kaufleute, dann Verpflichtscheine derselben . . .

e) Wechsel-Indossamente (Giri), Indossamente (Giri) und Zessionen der Anweisungen der Kaufleute und auf Kaufleute, der Verpflichtscheine der Kaufleute, der Konnosamente der

Seeschiffer, Ladescheine der Frachtgüter, Auslieferungsscheine (Lagerscheine, Warrants), Bodmereibriefe und Seesasskuranzpolizzen...

f) Schecks...

g) Wechsel...

h) Urkunden über die von den statutenmäßig zum Vorschußgeschäfte berechtigten öffentlichen Anstalten erhaltenen Vorschüsse auf Staats- und andere Wertpapiere oder Waren...

i) Rechtsurkunden, wodurch das Eigentum einer unbeweglichen Sache entgeltlich übertragen wird, v. jed. Bog. 5 K fest, nebstbei die Gebühr vom Rechtsgeschäft...

k) Rechtsurkunden über Schenkungen beweglicher und unbeweglicher Sachen...

l) Rechtsurkunden über Vermögensübertragungen auf den Todesfall, als: letztwillige Anordnungen (Testamente, Kodizille), wechselseitige Testamente, Erbverträge, Schenkungen auf den Todesfall, Bestimmungen in Ehepakten und anderen Verträgen zwischen Ehegatten über auf den Todesfall des einen dem anderen zustehende Rechte...

m) Rechtsurkunden, in den nachstehenden Posten der Tarifbestimmungen angeführte: Verträge über Dienstleistungen der Posten 40a, b; Kauf- und Tauschverträge, entgeltliche Zessionen und Verzichtleistungen, deren Gegenstand bewegliche Sachen sind, P. 65 Aa; 97 Aa; Glücksverträge der Posten 57 Ca und Ga; Darlehensverträge der Posten 36, 2a; Gesellschaftsverträge der T. P. 55 B, 2a und b.

Auch unterliegen... Lieferungsverträge, T. P. 69, wenn sie als Verkäufe beweglicher Sachen sich darstellen...

n) Rechtsurkunden über alle anderen Rechtsgeschäfte (so weit sie nicht durch besondere Gesetze der Skala I zugewiesen oder von der Gebühr befreit sind) ... n. d. Werte Skala II.

II.

Uvedené vlád. nařízení zavádí důležité osvobození od poplatku podle II. stupnice u stvrzenek o splnění knihovně nezajištěných závazků podle uvedených saz. pol. (stvrzenky o splnění závazků knihovně zajištěných nadále stupnicovému poplatku podléhají). Osvobození vyplývá a contrario z ustanovení vládního nařízení o restriktivním použití uvedených saz. pol. pro závazky knihovně zajištěné.

Podmínkou osvobození jest:

1. existence závazku (obligace),

2. povaha závazku:

a) musí jíti o závazek knihovně nezajištěný,

b) peněžitý neb aspoň ocenitelný (při splnění neocenitelného závazku je podle saz. pol. 101 I, B pevný poplatek 5 K z archu),

3. splnění takového závazku — a to kterýmkoli ze způsobů zrušení obligace — osobě oprávněné nebo jejímu zástupci,

4. vystavení stvrzenky o splnění závazku (kvitanice) touto osobou osobě povinné.

Vládní nařízení nabylo účinnosti dnem vyhlášení, t. j. dnem 17. prosince 1941.

Tento článek je určen pro stručnou prvotní informaci. Zavedená novota zasluží si zevrubnějšího pojednání, jehož se jí nepochybně z pera poplatkového odborníka později dostane.

ZE DNE

Jednotný směnečný řád č. 111/41 Sb., poplatkové otázky.

Ministerstvo financí vydalo ve shora uvedené věci tento výnos ze dne 9. prosince 1941 číslo 115.395/41-V/14h:

„Sbírky ověřených opisů protestů a záznamů o obsahu smének neb opisů smének, vedené notáři, podle čl. 85 (2) a (3) jednotného směnečného řádu č. 111/41 Sb., podléhají podle názoru ministerstva financí poplatku stanovenému v saz. pol. 29/74 zákona č. 89/1862 ř. z., neboť podle jejich obsahu a účelu je nutno považovat je za protestní protokoly ve smyslu cit. saz. pol.

Jiným než uvedeným poplatkům zmíněné sbírky ani jejich jednotlivé části nepodléhají.

Ministerstvo financí souhlasí s tamním názorem, že vysvědčení o vykonaném protestu, vystavené notářem podle čl. 90 (2) jednotného směnečného řádu č. 111/41 Sb., podléhá kolku za 5 K z každého archu podle saz. pol. 110/116 a) bb) popl. zák.

O této odpovědi uvědomuje ministerstvo financí současně také ministerstvo spravedlnosti a podřízené úřady.

Za ministra financí: Trnka.“

Notářská komora v Brně oznamuje, že ve schůzi sboru všech notářů obvodu vrchního soudu v Brně dne 18. ledna 1942 byl zvolen komorní výbor:

1. presidentem komory: JUDr. Andělín Váhala, notář v Brně, Zelný trh č. 12;

2. členy komorního výboru:

a) Alois Benda, notář v Olomouci,

b) Jan Něnčíka, notář v Brně, Zelný trh č. 3,

c) Dr. Jaroslav Kozánek, notář ve Vyškově,

d) Dr. Eduard Liska, notář v Mor. Ostravě,

e) Dr. Alexander Tobek, notář v Uherském Hradišti,

f) Dr. Josef Vavrouch, notář v Tišnově;

3. za náhradníky členů výboru:

a) Dr. Stanislav Bílek, notář ve Slavkově u Brna,

b) Dr. František Skřivánek, notář v Brně, Česká 28,

c) Dr. Richard Togner, notář v Olomouci;